

Bu sayımızda tohumlarla ilgili gözlem notlarınıza yer veriyoruz.

Evinizin penceresinden ya da balkonundan yaşadığınız kentin habitatını gözlemlemenizi istiyoruz. Çevrenizde hangi canlılar yaşıyor dikkatle gözlemleyin. Sizi şaşırtan gözlemlerinizi de 10 Temmuz 2020'ye kadar elimizde olacak biçimde bize gönderin. Gözlem notlarınız arasından seçtiklerimizi Ağustos 2020 sayımızda yayımlayacağız.

Gözlem Yaparken Nelere Dikkat Etmemiz Gerekir?

- Gözlem bir olayı, bir nesneyi ya da bir canlıyı dikkatle inceleyerek onun hakkında bilgi toplamaya çalışmaktır.
- Gözlem yaparken duyarımızı kullanırız. Örneğin bir kuşu gözlemliyorsak kuşun çıkardığı sesi duymaya çalışır, nasıl görüldüğünü inceler, nasıl hareket ettiğini izleriz.
- Gözlemleyeceğimiz şeye bağlı olarak dürbün, saat, büyüteç, cetvel gibi değişik araçlardan yararlanabiliriz. Gözlem sonucunda elde ettiğimiz bilgileri, gözlemin yapıldığı yeri ve zamanı unutmamak için not edebiliriz. Ayrıca gözlemimizi yazdığımız kâğıda, çektiğimiz fotoğrafları, çizdiğimiz resimleri ya da varsa gözlem sırasında topladığımız şeyleri yapıştırabiliriz.

Gözlemim

Öğretmenimiz bizden fidan dikmemizi ve bunu tohumdan yapmamızı istedi. Biz de palamut toplayarak eve getirdik. Palamutları iki gün suda beklettikten sonra dış kabuğunu soyarak toprağa dik biçimde ektik. İki hafta sonra toprakta yeşil, küçük, iki yapraklı bir filiz belirdi. Ardından iki hafta boyunca düzenli bir şekilde suladık. Filizimiz ilk günkü hâline kıyasla epey büyüdü ve kökleri küçük saksıdan çıkmaya başladı. Biz de babamla birlikte artık küçük bir fidan olan bu filizi daha büyük bir saksıya diktik. Fidanımız büyümeye devam ediyordu fakat gövdesi boyuna göre ince kalmıştı. Babam, bunun nedeninin bitkinin az güneş alması olabileceğini söyledi. Biz de saksıyı daha fazla güneş alan bir yere koyduk. Gerçekten de fidanımın gövdesi biraz daha kalınlaşmaya başladı. Yeni ektiğimiz saksı da küçük gelmeye başladı. Yakında fidanımızı bahçeye dikeceğiz.

Gökçe Celep

Mustafa Kemal Ortaokulu / 5-B / Eskişehir

COVID-19 salgınının ülkemizde yayılımının en aza indirilmesi amacıyla gözlemlerinizi yalnızca e-posta ya da internet sitemiz aracılığıyla göndermenizi rica ediyoruz.
e-posta: cocuk@tubitak.gov.tr
İnternet: www.bilimcocuk.tubitak.gov.tr/form/siz-de-gonderin

Tohumlarla İlgili Gözlemim

Geçen günlerde çiçeğimin saksısında başka bir bitki bulmuştum. O bitkiyi daha önce yalnızca doğada görmüştüm. İlk başta onun nasıl bir bitki olduğunu anlamamıştım ve onu sökmeyi düşünüyordum ancak çiçek açtığını görünce vazgeçtim. Fark ettiğim bir diğer şeyse kimi tohum çok hızlı büyürken kiminin çok yavaş büyüdüğü. Örneğin geçen ay ektiğimiz fasulye şu an 17 santimetreyken üç yıl önce aldığım kaktüs şu an sadece 5,5 santimetre. Gözlemlerimden öğrendiğim kadarıyla tohumlar farklı yollarla, farklı yerlere yayılırken evlerimize de uğrayabiliyor ve kimi tohum çok hızlı büyürken kimisi çok yavaş büyüyor.

Mert Akif Cebeci
Özel Teknoloji Fen Okulları

Tohumun Yolculuğu

Tohumların çok değişik ama çok da güzel hikâyeleri vardır. Küçük tohum tanesi uzun ama çok da güzel bir yolculuğa başlar. En önemli destekçileriyse su, hava ve topraktır. Bu yolculuğun sonunda kimi sebze, kimi meyve, kimi de mis gibi kokan bir çiçek olur. O mis gibi kokan çiçekleri sevdiğimizimize hediye ederiz. Sebze ve meyveler ise toplanıp marketlere getirilir. Bizler de o sebze ve meyveleri satın alıp tüketiriz. İşte minicik tohumun o efsanevi hayat hikâyesi.

Beren Kaynar

Şehit Halit Taş Ortaokulu / 5-H / İzmir